

WYROK Z DNIA 21 GRUDNIA 2007 R.

IV KK 321/07

Przepis art. 60 § 4 k.p.k. nie ma zastosowania, jeżeli pokrzywdzony przed upływem terminu przedawnienia, przewidzianego w art. 101 § 2 k.k., złożył do prokuratora skargę przeciwko określonej osobie o popełnienie przestępstwa – niezależnie od tego, czy jest ono ścigane z oskarżenia publicznego czy prywatnego – a prokurator odstąpił prawomocnie od ścigania wobec stwierdzenia, że przestępstwo ścigane jest z oskarżenia prywatnego, i uznał, iż interes społeczny nie wymaga jego działania z urzędu w myśl art. 60 § 1 k.p.k.

Przewodniczący: sędzia SN J. Dołhy (sprawozdawca).

Sędziowie: SN M. Buliński, SA (del. do SN) J. Krośnicki.

Sąd Najwyższy w sprawie Tomasza B., oskarżonego z art. 157 § 2 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 21 grudnia 2007 r., kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego, od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 27 kwietnia 2007 r., uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Z. z dnia 1 grudnia 2006 r.,

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2 k.k. i art. 102 k.k. u m o r z y ł postępowanie karne przeciwko oskarżonemu Tomaszowi B. (...)

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 1 grudnia 2006 r. Tomasz B. skazany został za przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. na karę grzywny – 80 stawek dziennych, przy przyjęciu jednej stawki na kwotę 15 zł. Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zarzucając obrazę prawa procesowego – art. 4, art. 5 § 2, art. 424, art. 442 § 3 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych.

Sąd Okręgowy w C., wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2007 r. uchylił zażalony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2 k.k. umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu Tomaszowi B.

Od tego wyroku kasację na niekorzyść oskarżonego wniósł pełnomocnik oskarżyciela prywatnego Jana B. Kasacja zarzuca mające istotny wpływ na treść wyroku rażące naruszenie przepisów prawa, a to: art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. oraz art. 487 k.p.k., art. 488 § 1 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2, 3 k.k. oraz art. 60 § 4 k.p.k., przez bezzasadne uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 1 grudnia 2006 r. i umorzenie postępowania w sprawie z uwagi na przyjęcie, że nastąpiło przedawnienie karalności przestępstwa z oskarżenia prywatnego, skoro prywatny akt oskarżenia wpłynął do Sądu w dniu 27 stycznia 2003 r. w sytuacji, gdy Prokurator Okręgowy w C. w dniu 10 stycznia 2003 r. zawiadomił pokrzywdzonego o swym stanowisku w sprawie, polegającym na odmowie objęcia ściganiem z oskarżenia publicznego czynu z art. 157 § 2 k.k., podczas gdy wobec zgłoszenia przez pokrzywdzonego Jana B. już w dniu 25 września 2001 r. zawiadomienia o przestępstwie z wnioskiem o ściganie i ukaranie Tomasza B., m. in. za spowodowanie u pokrzywdzonego obrażeń ciała – które to zawiadomienie stanowiło akt oskarżenia (art. 487 k.p.k., art. 488 § 1 k.p.k.) i przerwało bieg terminu

przedawnienia karalności przestępstwa z art. 157 § 2 k.k., obowiązkiem oskarżyciela publicznego było – wobec treści rozstrzygnięcia zawartego w postanowieniu Prokuratora Okręgowego w C. z dnia 2 stycznia 2003 r. doręczonym pokrzywdzonemu dnia 10 stycznia 2003 r. – przekazanie akt sprawy w zakresie czynu z art. 157 § 2 k.k. Sądowi Rejonowemu w Z. z jednoczesnym poinformowaniem o tym Jana B. jako pokrzywdzonego i oskarżyciela prywatnego, co nie miało miejsca albowiem akta sprawy Prokuratora Rejonowego w Z. przekazano do Sądu Rejonowego w Z. po dniu 27 stycznia 2003 r. na żądanie Sądu.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w C. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego stanowiło ustalenie, że pokrzywdzony wniósł prywatny akt oskarżenia w dniu 27 stycznia 2003 r., zatem „nie zachował przewidzianego prawem 14-dniowego terminu, o którym mowa w art. 60 § 4 k.p.k., liczonego od 10 stycznia 2003 r.”, dlatego też należało przyjąć, że z końcem dnia 24 stycznia 2003 r. upłynął okres przedawnienia (art. 102 § 2 k.k.).

Skarżący zasadnie podnosi, że przepis art. 60 § 4 k.p.k. nie ma w sprawie zastosowania. Oczywiste jest, że przepisy zawarte w art. 60 k.p.k. regulują zasady ingerencji prokuratora w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego. Sytuacja procesowa określona w art. 60 § 4 k.p.k. zachodzi tylko wtedy, gdy w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego prokurator wszczął postępowanie z urzędu, bez uprzedniego wyrażenia przez pokrzywdzonego woli co do wszczęcia postępowania karnego przeciwko sprawcy takiego przestępstwa bądź przez wniesienie oskarżenia do sądu, bądź złożenie skargi lub zawiadomienia o takim przestępstwie do prokuratora albo do Policji. Przepis art. 60 § 4 k.p.k. nie ma natomiast zastosowania, jeżeli pokrzywdzony przed upływem ter-

minu przedawnienia, przewidzianego w art. 101 § 2 k.k., złożył do prokuratora skargę przeciwko określonej osobie o popełnienie przestępstwa – niezależnie od tego, czy jest ono ścigane z oskarżenia publicznego czy prywatnego – a prokurator odstąpił prawomocnie od ścigania wobec stwierdzenia, że przestępstwo ścigane jest z oskarżenia prywatnego, i uznał, iż interes społeczny nie wymaga jego działania z urzędu w myśl art. 60 § 1 k.p.k. (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1974 r., VI KZP 55/73, OSNKW 1974, z. 7 – 8, poz. 128).

W realiach niniejszej sprawy wniesienie przez pokrzywdzonego w dniu 25 września 2001 r. skargi na Policji przeciwko Tomaszowi B., uznać należy za wszczęcie postępowania karnego, przerywające w myśl art. 102 k.k. bieg przedawnienia. Terminem materialnym przedawnienia karalności przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego jest – co do zasady – termin roku od dnia, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy (art. 101 § 2 *in princ.* k.k.). Jeżeli zaś w tym czasie wszczęto postępowanie karne przeciwko osobie, karalność tego przestępstwa ustaje z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu (art. 102 k.k.). Odnosząc to do realiów sprawy stwierdzić należy, że zarzucony oskarżonemu czyn został popełniony w dniu 23 września 2001 r., a pokrzywdzony złożył na Policji skargę w dniu 25 września 2001 r. W sytuacji, gdy sprawca znany był pokrzywdzonemu już w chwili zdarzenia, karalność zarzucanego oskarżonemu czynu ustała w dniu 24 września 2007 r. Zaskarżony wyrok zapadł w dniu 27 kwietnia 2007 r., kasację wniesiono w dniu 28 czerwca 2007 r.

W tych warunkach, skoro kasację na niekorzyść oskarżonego wniesiono przed upływem terminu przedawnienia, a termin ten upłynął przed dniem jej rozpoznania, sąd kasacyjny orzekł z przełamaniem kierunku kasacji (art. 434 § 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. i art. 529 k.p.k.), uznając, że zaskarżone orzeczenie jest sprzeczne z zasadami procesu karnego, a

elementarny wymóg praworządności wymaga umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2 k.k. i art. 102 k.k.